

Immanuel Kant'ın Kısaca Hayatı ve Kant Rasyonalizmi

Kant bir önceki yazımızda da bahsettiğim üzere 18. Yüzyılda Prusya'da doğmuş, Hume'un septisizminin üzerinde büyük bir etkisinin bulunduğu batı uygarlıklarının çok değerli bir filozofudur. Kant'ın hayatında dini konuları ve ahlak konularını irdelemesi üzerine Hume'un nice etkisi olduysa bile Kant sadece Hume'dan etkilenmiş sıradan bir filozof değildir.

Immanuel Kant'ı gerçekten anlayabilmemiz için onun döneminde hangi düşüncelere, akımlara bir yanıt, tepki yani reaksiyon gösterdiğini anlamamız gerekiyor. Öncelikle Kant'ın öncüllerinin neler düşündükleri ve nelere itiraz sunduklarını da kısa bir şekilde ifade edip, Kant'ın argümanlarına bunların ışığında bakacağız.

Erken dönem modern felsefede Kant'ı önemli derecede etkileyen iki önemli tarihi akım bulunmaktadır. Bunlar deneycilik(deneyimle olan,empirizm) ve rasyonalizm akımlarıdır.

Kant hem bu dönemin filozoflarının metodlarının hem de içeriklerindeki argümanlarının ciddi hatalara sahip olduğunu söylemiştir. Ana epistemolojik problem olarak, iki akımın filozoflarının da belirledikleri insan zihninin sınırlarının nasıl aşılacağı ve insanın dışındaki dünyanın bilinebilir bilgisine kendi zihnimizden nasıl direkt dış dünya bilgisini elde edebileceğimiz problemidir. Deneyci filozoflar bunu duyu ve a posteriori(elde edilmiş bilgilerden veya geçmiş olaylardan çıkarım yaparak muhakeme etme) kullanarak ulaşmaya çalışmış, rasyonalistler ise a priori(önsel-muhtemel üzerinden, teorik çıkarımlar yapılarak yani elde edilmemiş bilgi üzerinden yapılan muhakeme) düşünce sistemiyle aradaki bağlantıyı kurmaya ve ulaşmaya çalışmışlardır. Kant bu ikili düşünme biçimlerinin metafizik konuları üzerine yetersiz olduğunu düşünmüştür[1].

Bunun dışında Immanuel Kant felsefe dünyasına ölümüne kadar olan süreç içerisinde çokça başarılı kaynak hediye etmiştir.

Bunların başında, Saf Aklın Eleştirisi-Critique of Pure Reason(1781), Ahlak Metafiziğinin Temellendirilmesi-Groundwork of Metaphysics Morals(1785) ve Yargı Gücünün Eleştirisi-Critique of Judgement(1790) gibi kitapları sayılabilir[2].

*Eğer Kant'ın hayatı, Aydınlanma çağı felsefesi ve ahlak felsefesi üzerine ilginiz var ve daha ileri seviyede bu konuları öğrenmek istiyorsanız, yukarıdaki kitapları ayrıca kaynakça için kullandığım kaynakları incelemenizi tavsiye ederim. Bunun yanı sıra Uygulamalı Etik üzerine yazdığım yazımda yararlandığım kitabı ve akademik

analizlerini de kaynakça da sıralı bir şekilde bulabilirsiniz.

Kaynakça

[1]<https://www.iep.utm.edu/kantmeta/#H1>

[2]<https://www.britannica.com/topic/Critique-of-Pure-Reason>